

TẬP «SU-PHẠM HỌC-KHOA»

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỶ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần tháy giáo)... .. 5\$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nếu thâu nhận giùm gói cho bòn-quán, những số bạc mua báo này thì bòn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5%

Sở lúa gạo Đông - pháp

NĂM 1886-1887

Truyền bá

Cách dân thủy nhập điển thông dụng trong xứ Nam Kỳ

Sở dĩ xứ Nam Kỳ là được thanh bình về nghề ruộng là nhờ mực nước lên xuống đều hòa rất tiện lợi cho nhà nông có thể lấy nước thêm vào ruộng hoặc tháo bớt nước ra lũy sự cần dùng cho mùa màng.

Việc tháo nước ra khỏi ruộng thì không gì khó khăn cho lắm nhờ bởi có nhiều rạch ngòi kênh rãnh thông thương với sông lớn trong khi nước ròng. Còn về việc đem nước vào ruộng lại không được đề-dàng có nhiều đều trở ngại hơn.

Trong bài này chúng tôi không bàn đến vấn đề đem nước vào ruộng gọi là mặt đất cao hơn một nước lớn nhiều, vì đó là một vấn đề đặc-biệt, cần phải đào kênh xẻ rãnh đúng theo thể lệ kiến-trúc mới được mà có khi lại còn phải cần dùng máy móc mới có thể đem nước lên ruộng được. Chúng tôi chỉ bàn về cách dân thủy cho hàng ruộng đất mà mực nước lên cao hơn mặt ruộng, có thể ra vào được dễ dàng.

Cải bưng

Như vừa mới nói trên thì lấy làm đề-dàng mà đem nước vào ruộng nếu mực nước ở ngoài cao hơn mặt ruộng, mặc dầu chúng ta phải tìm cách nào mà đem nước vào ruộng một mau chóng và cho nước mà dùng đều đủ cả đám ruộng. Nếu thửa ruộng có sông sáng bờ bao ngăn chặc chắn và bên trong có bờ mầu chia từ khoảnh ruộng khi phải bị ngập thì việc đem nước vào không gì khó, chỉ cần xẻ bờ bao ngăn nhiều lỗ trở ra rạch để lấy nước ruộng. Số lỗ trở nhiều ít tùy theo số ruộng lớn hay nhỏ và sông nước cần dùng. Tôi hơn là nên xẻ bờ mầu trên gọi là chạy đều vào ruộng và mau lợi. Nơi mỗi lỗ trở, nên đặt một cái bưng bằng cây vắn để tiện lấy nước vào hay cầm ruộng lại cho đủ dùng trong ruộng hay là cũng trong ngập mà nước mặt không cho vào ruộng.

Cải bưng rất đơn-sơ, một cái khuôn bằng cây có hai cây trụ A B và C D cần chèn liền mí lỗ trở, ngay

chính giữa bờ và ngang mặt bờ hai cây dờ ngang EF và GH đóng chặc cầu dẫu lại cui cây trụ A B và C. D. Bờ ngang trên nằm ngoài mặt bờ con đê ngang dưới thì chôn ngang mặt đất ruộng cốt ý là tránh khỏi bị nước xói. Chúng tôi lại muốn chỉ thêm cách dùng đúng ghèp.

Muốn đóng bưng lại thì người ta dùng văng riêng từ tấm xiêng vào lòng nửa khoét xuôi theo hai cây trụ dờ. Văng bằng giay hai phần tây, mặt hai tất là vữa, để riêng từ tấm cho tiện dùng muốn mở nước cao bao nhiêu thì khêu văng bưng cao vừa bao nhiêu đó là đủ dùng hoặc giữ nước lại hoặc cũng không cho nước vào thêm nữa.

Khi nào nước trong ruộng nhiều quá, muốn tháo bớt ra thì người ta cho nó rút bớt xuống mương để chờ khi nước ròng rồi mới xẻ bưng cho nó chảy thẳng ra ngoài. Chúng tôi rất phân đôi cách tháo nước ra bằng bưng vì nó rất có hại cho sự vững vàng của bờ mầu. Qui-lắc ủa chúng tôi là: Lấy nước bằng bưng, tháo nước bằng cống (bông).

Muốn lảnh cho bờ mầu khỏi bị sụp lở, chúng tôi định dùng hai tấm phên bằng tre, lợp sát liền bờ, bên hông lỗ trở và đỉnh chắc bằng ít cây nọc. Nếu không có phên tre, người ta cũng có thể dùng bờ mầu rạch hoặc ít vào dựa để thế vào rất được công hiệu.

Cải bưng rất giản-tiện và rất có ích, lại nữa cũng rẻ tiền. Giá một cái bưng trung bình lối 0m80\$, 1m00 chừng 8\$00 là nhiều, tính chung cả phên tre và văng lán.

Dịch pháp văn của ông Trương-Vinh-Khán

Độc-kỹ 100 tác của S. L. G. D. H

Như sau đời nhà sắc cho được mỹ lệ không phải tìm thêm người mẫu nữ trang mới tăng thêm vẻ đẹp chỉ dùng bông tai, cà-rí, medaillie Quận-chùa kiểu lệ còn hơn hết.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạn vốn 250.000 đồng bạc
Sáng lập năm 1927

Hội quán: 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n° 61

Đầy thép: CREDITANA-SAIGON

Đầy thép nói: SAIGON - 21 320

Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bà tánh, tiền đời sinh lời 3% trở về nữa, sản thống lĩnh một lần mà nộp và vào mà sinh lời nữa. Tiền này muốn rút ra chừng nào cũng được.

Công-ty còn vậy thì chúng ta Quốc-trái Pháp, và Quốc-trái Credit Natona và những phiếu mà mà không phải Đại Pháp hay là Đông Pháp phải hủ hủy và lấy ra cũng được.

Công-ty cũng nhận lãnh 6% cho bạn hàng và lãnh tiền lời những về quốc-trái, và nhận đó số những phiếu mà có dự cuộc số số hàng trong tay là tiền lãi.

Đền-bội có mua bán Pháp hợp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng tất cả các tờ mà bà tánh muốn dùng. Xin quý vị này đến hội quán hay là viết thư mà hỏi các thư mà gặp Tiết-kiệm ấy.

(Vợ ông chuyên khác, xin hỏi thăm Môn Hội)

Tên chỉ của Hội nói: LÁ A VÀ VÀNG CHO XỨ SỞ MINH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN:

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chủ tịch: HUỖNH BÌNH-KHIÊM (nay ngài đã từ lúc).

Chủ tịch: M. TRƯƠNG-TÂN-VI.

Phó chủ tịch: M. TRẦN-TRINH-TRẠCH (được bầu cử nhiều theo điều 24 trong điều lệ)

Quản lý hành sự: M. NGUYỄN-TÂN-VĂN.

Hội viên: Dr BAILLE de LANGIBAUDIERE.

Hội viên: M. BỒI QUANG-CHI.

- M. Denis LÉ-PHÁT-AN.
- M. LUY-VĂN-LANG.
- Dr NGUYỄN-VĂN-THINH.
- Dr TRẦN-VĂN ĐÓN.
- Dr TRẦN-NHƯ-LÂN.
- M. TRINH-BÌNH-THẢO.
- NGUYỄN-THÀNH-LIỆM.

M. Alexis THÁI-V LINH.

Tổng-ly: M. Paul LÉ-VĂN-GÔNG

Muốn làm đẹp Néon

(thư đóng nơi rạp hát Bông và những hiệu buôn lớn)

Đang toàn có Huk ky Co báo kết Đả làm Pomard et Veyret cho (Paris maie de 1910)

PHÒNG CỎI MẠCH NGUYỄN-VĂN-KHAI

Lương-y bôn quốc tri sĩ Médecin libre GIỜ CỎI MẠCH: Sớm mai, từ 7 h. à 10 h. Chiều ... de 15 h. à 18 h. 30, Route provinciale 15 (Gần gare xe điện) GIADINH

PHARMACIE PRINCIPALE

JOIDENE

M. HEUMANN SAIGON

TU-NAM

PHÂN BỐI GIỮ QUỐC

THUỐC HIỆU NÀY

CÓ BÁN TẠI NHÀ TR NGUYỄN-VĂN-CỬA

Manuel de l'infirmier

của ông NGUYỄN-VĂN-KHAI

MÉDECIN INDOCIHOÏS DU CADRE LITTÉRAL

Giá mỗi cuốn 2\$50

HÀNG BẢO-KẾ

HIỆU

La Providence et L'industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 - SAIGON

Hàng Bảo-kế này chuyên lo bảo-kế cho những xe hơi, nhà cửa, phố và hàng-báo cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-thị mà chịu bảo-kế với hàng này, nếu gặp lúc rũi ro hư hại việc gì, thì hàng sẽ bồi-hương một cách rất mau lợi vô cùng. Xin anh em lưu-ý.

+ DOCTEUR QUAN +

Anoien INTERNE LAUREAT de l'hôpital Foch de Paris

Anoien CHEF de L'INSTITUT de DERMOPUNCTURA de Barcelone (Espagne)

CHUYÊN MÔN KHOA CHÂM-CỨU (Acupuncture)

Trị tất các chứng bệnh - Chuyên trị phong tê nhót mỏi, bệnh thuốc và đường tiểu tiện (thần, huyết) hồng vân-vân... Chẩn diện đặc biệt bệnh và khám bệnh, có kiến thức vi. Thủ nước óc, đâm, máu nước tiểu vào v.v.

213-CATINAT trên lầu (1er étage-Escalier B) gần Thượng-thôn, ngay vườn cau út.

Khẩn bệnh từ 8 đến 12 giờ từ 8 tới 7 giờ.

Giá thiệp hội 21 010

TRƯỜNG DẠY VÀO

Anh chị em trong ty giáo-dưỡng đang thưởng

Tro gia chahh nongh h...
M. Chau Nam, Tro...
Tro gia chahh nongh h...

Bacieu: Bui v Phuoc Beatre...
Hoanh Sadee: Ng van Ngh...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...
Tro gia hang nh...

MM. Phan van Thach, Mycho...
Ta hoa Hung, Bacieu: Viop...

KET-QUA CUỘC ĐUA NGỰA

Chua nhut 2-1-1938
ĐỘ THỨ NHƯ...
9 Elephanh nhut 11p50...

ĐỘ THỨ NH...
4 Lupton nhut 4p00...

ĐỘ THỨ BA...
2 Porce Neige nhut 10...

ĐỘ THỨ TƯ...
8 Bien Ivovre nhut 2p10...

ĐỘ THỨ NĂM...
1 Fantasio nhut 1p30...

ĐỘ THỨ SAU...
10 Manhecar nhut 3p70...

ĐỘ THỨ BẢY...
10 Xich Long nhut 1p30...

ĐỘ THỨ TÁM...
6 Roi d'Atout nhut 2p10...

ĐỘ THỨ CHU...
2 Pariati nhut 2p30...

ĐỘ THỨ CHU...
3 Kim Tinh nhut 1p50...

ĐỘ THỨ CHU...
1 X de Ceur 291p...

ĐỘ THỨ CHU...
2 L Gagnat 641 p...

ĐỘ THỨ CHU...
3 Dara 251 p...

ĐỘ THỨ CHU...
4 Kim Xanh 105 p...

ĐỘ THỨ CHU...
6 Hoi Hoa 31 p...

ĐỘ THỨ CHU...
7 La Co 47 p...

ĐỘ THỨ CHU...
8 Sao Long 37 p...

ĐỘ THỨ CHU...
11 Tefan 158 p...

NAM KY Kinh tế cuộc

Giả lú...
Ngày 10 Janv. 1938 theo qui...

Camou 1.63 3.6
Bueten, Saetang, Hlatun...

Do mi 104 k 8.8

Đưa kh...
Đưa kh Saigon nh...

Đường...
Đường cũ trang nh...

Giả g...
Ngày 10 Janv. 1938 theo qui...

Heo...
Hũ heo 32.00 33.00

Giả cao su...
Paris 4.12 5.16...

Giả bạc...
Taux officiel 100.00

Giả đồng bạc cũ...
Ngày 1 Janv. 1938 99 92 1/2

Vé quốc-trái...
Vé quốc-trái Pháp 71.50

Không cho những người... Một tên du-côn

hầm he anh em...
đám xe ngựa và...
đám một anh...
đánh xe

Trường bạn đọc chưa...
quên những năm, mỗi lần...

Người 7v là anh Paul Kerr...
53 tuổi, hồi năm 1915 anh đi...

Paul Kern làm việc ở...
hàng Báo-kh...
vợ và nhà...
mười người...

Lâu lâu anh cũng...
mất một tiếng...
đồng hồ...

Ngày nào anh...
hỏi về người...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

TIN VĂN

Có tin ở Budapest...
một việc rất lạ...

Có một người đàn...
trẻ em...

Người 7v là anh Paul Kerr...
53 tuổi, hồi năm 1915 anh đi...

Paul Kern làm việc ở...
hàng Báo-kh...
vợ và nhà...
mười người...

Lâu lâu anh cũng...
mất một tiếng...
đồng hồ...

Ngày nào anh...
hỏi về người...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Ngày 20 năm...
đồng hồ...

Hôm 5 Janvier, có tin ở thành...
Bruxelles...

Tuy Barma đã...
rời nước...

Julius Barma là...
con của...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Anh ta vào học...
trường...

Hồi từ trại...
trưởng...

Ai - pho

Monsieur Lam-quang-Trai...
Monsieur Bui-the-Xuong...

Monsieur Bui-the-Xuong...
Officier de la Legion d'Honneur...

Monsieur Bui-the-Xuong...
Officier de la Legion d'Honneur...

Giáo xỏ sỏ

Hội tập bản và tập...
pháp văn cơ bản...

Một số Op.50...
cùng để bản...

TRẦN-THAI-NGUYỄN...
Inducteur de l'Union...

T.B. - Muốn được...
trung...

PHẦN-THIÊN-DƯƠNG...
Chỉ đạo...

Giáo xỏ sỏ

Hội tập bản và tập...
pháp văn cơ bản...

Một số Op.50...
cùng để bản...

TRẦN-THAI-NGUYỄN...
Inducteur de l'Union...

T.B. - Muốn được...
trung...

PHẦN-THIÊN-DƯƠNG...
Chỉ đạo...

Giáo xỏ sỏ

Hội tập bản và tập...
pháp văn cơ bản...

Một số Op.50...
cùng để bản...

TRẦN-THAI-NGUYỄN...
Inducteur de l'Union...

T.B. - Muốn được...
trung...

PHẦN-THIÊN-DƯƠNG...
Chỉ đạo...

Giáo xỏ sỏ

Hội tập bản và tập...
pháp văn cơ bản...

Một số Op.50...
cùng để bản...

TRẦN-THAI-NGUYỄN...
Inducteur de l'Union...

T.B. - Muốn được...
trung...

PHẦN-THIÊN-DƯƠNG...
Chỉ đạo...